

OPETUSMINISTERIÖN JA SUOMEN AKATEMIAN TULOSSOPIMUSTA 2007–2009 TÄYDENTÄVÄ SOPIMUS VUODEKSI 2008

SUOMEN AKATEMIAN TOIMINTA-AJATUS: TIETEEN PARAS

Suomen Akatemia edistää korkeatasoista tutkimusta tieteelliseen laatuun perustuvalla pitkäjänteisellä mutta määräaikaisella rahoituksella, luotettavalla arvioinnilla, tiedepoliittisella asiantuntemuksella sekä monipuolisella ja globaalilla yhteistyöllä.

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Suomen Akatemian toiminta parantaa suomalaisen tutkimuksen laatua, kansainvälistä tunnettuutta sekä vahvistaa tutkimuksen yhteiskunnallista arvostusta. Akatemia edistää tutkimuksen uusiutumista, luo edellytyksiä tutkimuksen monimuotoisuudelle sekä edistää tutkimustulosten laajamittaista hyödyntämistä hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi.

Päätavoite: Suomalainen tieteellinen tutkimus on korkeatasoista ja näkyvää

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Suomen Akatemia toteuttaa hallitusohjelmassa, hallituksen strategia-asiakirjassa, valtioneuvoston koulutuksen ja yliopistoissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa sekä valtioneuvoston periaatepäätöksessä julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä asetettuja tavoitteita sekä muita Akatemialle asetettuja strategisia tavoitteita.

Akatemia valmistelee yhteistyössä opetusministeriön kanssa vuonna 2008 yliopistouudistuksen edellyttämät muutokset toimintaansa.

TULOSALUE 1: TUTKIMUSEDELLYTYSTEN JA -YMPÄRISTÖJEN YLEINEN KEHITTÄMINEN

Suomen Akatemia vahvistaa osaltaan suomalaisen tutkimuksen kansainvälistä kilpailukykyä rahoittamalla korkeatasoista tutkimusta sekä tukemalla tutkimusta, jonka odotetaan lisäpanostuksella yltävän kansainvälisiin läpimurtoihin. Akatemia suuntaa voimavaroja ajankohtaisten tutkimusongelmien sekä tieteellisen kehityksen myötä syntyvien uusien tutkimusalojen tukemiseen. Akatemia voi tukea tutkimuskulttuuriaan rakentavia tutkimusaloja sekä kansallisesti merkittäviä tutkimusaloja, joiden tutkimus on jäänyt jälkeen kansainvälisestä kehityksestä.

Akatemia pyrkii omalta osaltaan määräaikaisella tutkimusrahoituksella huolehtimaan siitä, että parhaiden tutkijoiden ja tutkimusryhmien tutkimusedellytykset ovat riittävät. Akatemia edistää luovien tutkimusympäristöjen syntyä ja kehittymistä. Akatemia toimii aktiivisesti kansallisen ja kansainvälisen tutkimusyhteistyön tehostamiseksi ja huippututkimuksen kansainvälisen

verkottumisen vahvistamiseksi sekä vahvistaa Suomen osallistumista kansainvälisten tieteellisten järjestöjen toimintaan. Akatemia tehostaa kansainvälistä yhteistyötään keskeisissä kohdemaissa.

Akatemia kehittää osaltaan suomalaista tutkimusjärjestelmää eri sektoreiden ja toimijoiden yhteistyönä ottaen huomioon korkeakoululaitoksen rakenteellisen kehittämisen.

Tavoite 1. Suomen Akatemia huolehtii tutkimusrahoituksellaan osaltaan siitä, että suomalainen tieteellinen tutkimus on korkeatasoista, monimuotoista ja uusiutumiskykyistä myös kansainvälisessä vertailussa.

TULOSALUE 2: TUTKIJANKOULUTUKSEEN JA TUTKIJANURAAAN LIITTYVÄT TOIMET

Suomen Akatemia toteuttaa osaltaan opetusministeriön toimenpideohjelmaa tutkijankoulutuksen ja -uran kehittämiseksi vuosille 2007–2011. Opetusministeriö on siirtänyt tutkijakouluja koskevan päätöksenteon ja seurannan Suomen Akatemialle vuodesta 2008 lähtien.

Akatemia edistää osaltaan tehokasta ja laadukasta tutkijankoulutusta tukemalla tutkijakoulujärjestelmälle ja tutkijakoulujen toiminnalle ja kansainvälistämiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Akatemia arvioi tutkijakouluja koskevat hakemukset ja tukee tutkijakoulujen toimintaa.

Akatemia osallistuu joustavan yhteisrahoitteisen tutkijanuramallin kehittämiseen. Akatemian rahoituksen painopiste on tohtorin tutkinnon jälkeisen tutkijanuran kehittämisessä. Nuorten tutkijanuraa ja sukupuolten tasa-arvon toteutumista edistetään. Kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ja tutkijoiden liikkuvuutta tuetaan.

Tavoite 2. Suomen Akatemia vastaa osaltaan siitä, että Suomessa on riittävä ja kansainvälisesti korkeatasoinen tutkijakunta.

TULOSALUE 3: TIEDEPOLIITTINEN ASIAANTUNTEMUS

Suomen Akatemia toimii ennakoivasti ja aloitteellisesti kehitettäessä eurooppalaista tutkimus- aluetta (ERA) sekä NordForskin toimintaa.

Akatemia osallistuu tiedepoliittista päätöksentekoa tukevan tutkimuksen tuottamiseen ja rahoittamiseen. Kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä tutkimusrahoituksessa, arvioinnissa ja ennakoinnissa vahvistetaan. Erityisen tärkeää on tutkimustoiminnan vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen.

Akatemia laatii tulossopimuskaudella tieteen tila ja taso -katsauksen.

Akatemia kehittää edelleen päätöksenteon luotettavuutta, arviointimenetelmiä ja asiantuntijamenettelyjä. Arviointiperusteiden puolueettomuus ja julkisuus varmistetaan.

Tavoite 3. Suomen Akatemia on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu tutkimusrahoituksen ja tiedepoliittikan asiantuntijaorganisaatio.

TULOSALUE 4: TIETEEN JA YHTEISKUNNAN VUOROVAIKUTUS

Suomen Akatemia vahvistaa asiantuntemustaan hyvää tieteellistä käytäntöä ja tutkimuseettisiä sekä aineettomia oikeuksia koskevissa kysymyksissä. Akatemia edistää osaltaan tutkimustulosten tehokasta hyödyntämistä kansalaisten, yhteiskunnan ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Akatemia vastaa osaltaan tieteen aseman ja myönteisen julkisen kuvan vahvistamisesta yhteiskunnassa. Akatemia vastaa osaltaan tutkimuksen ja tieteellisen työn tunnetuksi tekemisestä päätöksentekijöiden, kansalaisten ja erityisesti nuorison keskuudessa.

Akatemia edistää osaltaan tieteellisten julkaisujen avointa saatavuutta

Tavoite 4. Suomen Akatemia vastaa osaltaan siitä, että tutkimusta hyödynnetään laajasti, hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Suomen Akatemia kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja –hyvinvointi.

Akatemia arvioi ja kehittää oman toimintansa laatua ja tehokkuutta, jotta se pystyy mahdollisimman hyvin toteuttamaan toiminta-ajatustaan ja strategisia tavoitteitaan muuttuvassa toimintaympäristössä.

TUOTTAVUUSOHJELMA

Suomen Akatemia toteuttaa osaltaan opetusministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmaa vuosille 2006 - 2011 sekä hallituksen kevään 2007 kehyspäätöstä, johon sisältyy henkilöstövähennyksenä Akatemian osalta 4 henkilötyövuotta vuonna 2008. Akatemia kehittää toimintaprosessejaan ja henkilöstörakennettaan sekä priorisoi tehtäviään ja varautuu sopeuttamaan toimintansa vähenevään henkilöstömäärään. Akatemian hallintoviraston toiminnan laatua ja tehokkuutta parannetaan kehittämällä rakenteita ja sähköisiä toimintatapoja. Tavoitteena on, että ydintehtävät hoidetaan edelleen tuloksellisesti. Tuottavuusohjelman toteuttamista seurataan vuosittain.

Suomen Akatemia siirtyy Valtiokonttorin palvelukeskuksen Hämeenlinnan toimipisteen asiakkaaksi 1.11.2008 alkaen.

VOIMAVARAT 2008

Edellä sovittujen tavoitteiden toteuttamiseksi vuoden 2008 talousarviossa osoitetaan Suomen Akatemialle määrärahoja seuraavasti (1000 euroa):

Momentti	TP 2006	TA+LTA:t 2007	TA 2008
29.60.01 (toimintamenot)	31 827	32 034 + 96 + 196	34 079
29.60.50 (tutkimusmäärärahat)	120 131,15	130 011 + 494	137 433
29.60.53 (veikkausvoittovarat)	59 200	58 500	58 500
29.60.66 (kv. jäsenmaksut, CERN, EMBL, EMBC, EUI, ESO)	11 324,291	12 320	12 320
Yhteensä	222 482,44	233 651	242 332

Toimintamäärärahan mitoituksessa on otettu huomioon tuottavuustoimenpiteiden aiheuttama vähennys, 88 000 euroa.

Akatemia neuvottelee aiesopimuksesta ja valmistelee vuonna 2008 suunnitelman toimitilajärjestelyistä nykyisen vuokrasopimuksen päättymisen jälkeen.

Tutkimusmäärärahat

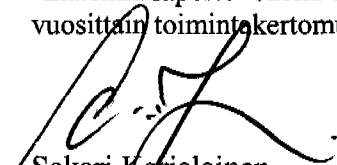
Suomen Akatemian tutkimusmäärärahamoenteilta (29.60.50 ja 53) rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2008 hyväksyä uusia sitoumuksia 245 595 000 euron arvosta. Sitoumusvaltuuden käytöstä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja seuraavasti:

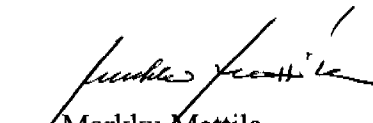
Vuosi	Myöntämisvaltuus					
	1000 €	2007	2008	2009	2010	2011
2003	152 590,0					
2004	172 590,0	35 193,0				
2005	175 590,0	52 677,0	26 338,5	17 559,0		
2006	205 590,0	71 956,5	61 677,0	30 838,5	20 559,0	
2007	225 290,0	22 529,0	78 851,5	67 587,0	33 793,5	22 529,0
2008	245 595,0		24 559,5	85 958,3	73 678,5	36 839,3
Yhteensä		182 355,5	191 426,5	201 942,8	128 031,0	59 368,3

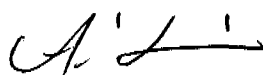
Momentin 29.60.50 määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon 210 818 euroa yhteisrahoitteisiin tutkimushankkeisiin, mitä vastaavat tulot kertyvät momentille 12.29.99. Lisäksi on otettu huomioon 1 139 200 euroa muihin kuin sitoumusvaltuuden menoihin momentin perustelujen mukaisesti, josta enintään 1 000 000 euroa on tarkoitettu kansainvälisen Itämeri-tutkimusohjelman (Bonus + ja myöhemmin Bonus 169) tieteellisen ja hallinnollisen koordinoimisen kuluihin.

RAPORTOINTI

Akatemia raportoi edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä vuosittain toimintokertomuksessaan.

Sakari Karjalainen
ylijohtaja

Markku Mattila
pääjohtaja

Anita Lehikoinen
johtaja

Riitta Mustonen
ylijohtaja (tutkimus)

Liite: Tulosindikaattorien toteutumatiiedot 2004-2006 ja tavoitteet 2007-2008

Tulosindikaattorit	Toteu- tuma 2004	Toteu- tuma 2005	Toteu- tuma 2006	Tavoit- teet 2007	Tavoit- teet 2008
<p>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus:</p> <p><i>Akatemian toiminta parantaa suomalaisen tutkimuksen laatua, kansainvälistä tunnettuutta sekä vahvistaa tutkimuksen yhteiskunnallista arvostusta. Akatemia edistää tutkimuksen uusiutumiskykyä, luo edellytyksiä tutkimuksen monimuotoisuudelle sekä edistää tutkimustulosten laajamittaista hyödyntämistä hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi.</i></p>	5 436	5 964	5 567	5 500	5 500
- käsiteltyjen hakemusten lukumäärä	39	39	40	40	40
- akatemiaprofessorit	244	247	260	260	260
- akatemiaturkijat	380	406	396	496	482
- tutkijatohtoriapaikat					
<p>Toiminnalliset tulokset:</p> <p>TULOSALUE 1: TUTKIMUSEDELLYTYSTEN JA -YMPÄRISTÖJEN YLEINEN KEHITTÄMINEN</p> <p><i>Tutkimuksen korkeatasoisuus</i></p>					
1.1 Suomalaisien tutkijoiden kansainvälisten julkaisujen lukumäärän kehitys	8 001	8 034	8 384		
1.2 Asiantuntijapaneelien lausuntojen arvosanjakaumat: 5. ja 4. pisteiden osuus (rahoitetut/ei rahoitetut)					
- tutkimusmääräraha (%)	99/38	100/34	98/37		
- akatemiaturkijan virat (%)	100/28	96/34	100/32		
- tohtoritutkijat, yksittäiset (%)	99/17	97/27	99/28		
1.3 Hakupaine (myöntöjen osuus)					
- Tutkimusmäärärahat					
- lukumäärästä laskettuna (%)	19	17	22	20	20
- rahamäärästä laskettuna (%)	12	10	14	17	17
- Ohjelmarahoitus					
- lukumäärästä laskettuna (%)	33	21	21		
- rahamäärästä laskettuna (%)	18	11	17		
<i>Tutkimuksen monimuotoisuus</i>					
1.4 Tutkimusrahoitus (1000 €)	207 964	218 703	238 701		
- tutkimusaloittain					
- suorituspaikoittain					
<p>TULOSALUE 2: TUTKIJANURAAAN LIITTYVÄT TOIMET</p> <p><i>Ammattimaisen tutkijanuran tukeminen</i></p>					
2.1 Hakupaine (nimitettyjen ja määrärahan saaneiden osuus hakijoista)					
- Tutkimusvirat (%)	13	15	10		
- Tutkijatohtorit (yksittäiset) (%)	28	29	24		
<i>Naisten tutkijanuran ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen</i>					
2.2 Naisten osuus sukupuolen mukaan (hakeneet ja nimitetyt)					
- Tutkimusmäärärahat (%)	23/23	24/23	24/26		
- Tutkimusvirat (%)	34/41	32/26	38/42		
- Tohtoritutkijat/yksittäiset (%)	50/54	47/49	47/52		

<i>Tutkimuksen verkottaminen ja kansainvälisyys</i>					
2.3 Tutkijoiden koulutus ja työskentely ulkomailla					
- Suomalaiset ulkomailla					
- henkilöiden lukumäärä	133	123	117		
- henkilötyökuukaudet	1 454	1415	1535		
TULOSALUE 3: TIEDEPOLIITTINEN ASIANTUNTEMUS					
<i>Kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu asiantuntijaorganisaatio</i>					
3.1 Mediabarometri ja yhteisökuvatutkimus vuorovuosina					
<i>Innovaatiojärjestelmän toimijoiden yhteistyö ja tutkimushallinnon kansainvälisyys</i>					
3.2 Kansallinen rahoitusyhteistyö tutkimusohjelmissa					
- ohjelmat yht. / Tekes osallistuu	16/10	14/8	18/8		
- Min. ja muut julkiset rahoittajat	11	12	11		
3.3 Sopimus pohjainen kansainvälinen ohjelmatoiminta					
- uudet sopimukset	0	5	2		
- uudistetut sopimukset	4	5	1		
3.4 Kansainvälinen arviointiyhteistyö					
3.5 <u>Kansainväliset sopimukset</u>	47	<u>57</u>	<u>57</u>	<u>58</u>	<u>58</u>
TULOSALUE 4: TIETEEN JA HTEISKUNNAN VUOROVAIKUTUS					
<i>Tutkimuksessa syntyneiden sosiaalisten ja teknologisten innovaatioiden hyödyntämisen edistäminen</i>					
4.1 Tutkimusrahoituksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus					
<i>Tieteen tunnettuus ja julkisuuskuva</i>					
4.2 Lehdistöseurannan analyysi: Saksitut / kirjoitusten sävyn laadullinen analyysi					
4.3 <u>Tiedetapahtumat: Tiedekilpailu Viksu</u>					
- osallistujat (lkm)	150	<u>170</u>	<u>205</u>	<u>190</u>	<u>200</u>
- koulut (lkm)	39	52	46		
4.4 Tiedebarometri 2004					
MUUT TAVOITTEET					
<i>Henkilöstön hyvä työkyky ja -viihtyvyys</i>					
5.1 Henkilöstötilinpäätös					
<i>Henkilöstö</i>					
- henkilöstön lukumäärä	162	168	166		
- <u>tehdyt henkilötyövuodet</u>	152	<u>166</u>	<u>165</u>	<u>162</u>	<u>158</u>
- vakinaiset / määräaikaiset (%)	72/28	71/29	75/25		
- kokoaikaiset /osa-aikaiset (%)	92/8	93/7	90/10		
- miehet / naiset (%)	24/76	26/74	29/71		
- henkilöstön keski-ikä	43,8	44,6	44,8		
- henkilöstön koulutustasoindeksi	5,9	5,9	6,0		
- kokonaistyövoimakustannukset (1000 €)	6 547	7 592	7 619		
- kokonaistyövoimakustannukset (1000 €) /htv	43	46	46		
- välilliset työvoimakustannukset (1000 €)	2 925	3 391	3 097		
- tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta (%)	79,9	80,5	80,7		
- tehdyn työajan palkat (% palkkasummasta)	71,0	71,8	74,6		
<i>Työhyvinvointi</i>					
- työilmapiiri- ja hyvinvointibarometri					
- sairauspäivät / htv	6,7	6,7	9,3		
- työterveyshuolto (€/htv)	666	685	511		

- Tyhy-toiminta (€/htv)	190	264	238		
<i>Osaaminen, aineeton pääoma</i>					
- koulutuskustannukset (€/htv)	2 599	2 439	2 248		
- koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	6,9	6,3	5,5		
- henkilöstön arvo (1000 €)	77 136	86 099	91 132		

Valtion talousarviossa esitetyt indikaattorit on alleviivattu